Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

TER ONDERTEKENING
Aan: MPVO

Primair Onderwijs

Van
[redacted]

Datum
19 september 2023

Referentie
40399088

Bijlagen
1. Volledige nieuwsberichten NOS en Baarnsche Courant

2. Brief met reactie nieuwsberichten

3. Oorspronkelijke verzoek commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (PDF).

nota

Reactie nieuwsberichten toelatingsbeleid basisscholen Baarn en Rotterdam

Aanleiding

Op 1 juni heeft de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap u een brief verstuurd met de vraag om te reageren op twee nieuwsberichten rondom het toelatingsbeleid van basisscholen in Baarn en Rotterdam. In de bijlage vindt u een conceptreactie.

Geadviseerd besluit

Wij adviseren u akkoord te gaan met de conceptreactie.

Kernpunten

- De vaste commissie vraagt om reactie op twee nieuwsberichten. Bijgevoegd treft u de voorgestelde reactie (bijlage 2).
- In de nieuwsberichten (bijlage 1) komt naar voren dat bassischolen de aanmeldingsregels mogelijk omzeilen. Een basisschool in Baarn raadt ouders aan om hun kind direct na de geboorte in te schrijven. In Rotterdam maken basisscholen vaak gebruik van vooraanmeldingen die vanaf de wettelijk toegestane leeftijd van 3 jaar automatisch tot toelating leidt.
- De keuzevrijheid van ouders om een basisschool te kunnen vinden die bij hun kind past wordt in de conceptreactie benadrukt. Om dit recht goed te kunnen uitoefenen is laagdrempelige informatie over aanmelding en toelating noodzakelijk.
- Het omzeilen van de aanmeldingsregels kan leiden tot kansenongelijkheid en heeft een negatief effect op segregatie.
- In uw reactie geeft u het belang van een eerlijk en transparant toelatingsbeleid aan. En zegt u toe dat u dit nogmaals onder de aandacht zal brengen bij gemeenten, de inspectie van het onderwijs en de PO-raad. Dit is de enige toezegging in de brief.

Toelichting

Regelgeving aanmelding basisschool
Artikel 40 van de Wet op het Primair Onderwijs regelt de toelating van leerlingen:

- Lid 2: De aanmelding van kinderen voor toelating geschiedt schriftelijk en kan worden gedaan vanaf de dag waarop het kind de leeftijd van 3 jaar bereikt. De ouders doen de aanmelding zo mogelijk ten minste 10 weken voor de datum waarop toelating wordt gevraagd en geven bij de

aanmelding aan bij welke school of scholen eveneens om toelating is verzocht.
- Lid 6: Het bevoegd gezag neemt de beslissing over toelating van een leerling zo spoedig mogelijk doch uiterlijk 6 weken na ontvangst van de aanmelding. Indien de beslissing, bedoeld in de vorige volzin, niet binnen 6 weken kan worden gegeven, deelt het bevoegd gezag dit aan de ouders mede en noemt het daarbij een zo kort mogelijke termijn waarbinnen de beslissing wel tegemoet kan worden gezien, welke termijn ten hoogste 4 weken bedraagt.

Vooraanmeldingen
- Het is niet verboden om te werken met vooraanmeldingen.
- Vooraanmeldingen kunnen nuttig zijn voor scholen om goed in te kunnen spelen op de toekomstige instroom.
- Vooraanmeldingen is geen officiële aanmelding.
- Een vooraanmelding mag nooit leiden tot voorrang bij een daadwerkelijke aanmelding.
- Het enkel weigeren van toelating vanwege het ontbreken van een vooraanmelding is onvoldoende.

Rol Inspectie van het Onderwijs
- Naar aanleiding van het artikel over Rotterdam heeft de inspectie in het kader van gemeentelijk toezicht contact gehad met de gemeente Rotterdam. Dat heeft ertoe geleid dat de gemeente en de scholen hier aanvullende afspraken over gaan maken.
- De inspectie heeft geconstateerd dat het toelatingsbeleid een breder aandachtspunt is. Intern zijn er stappen gezet dat het toelatingsbeleid weer meer aandacht heeft tijdens de inspectiebezoeken.
- Daarnaast is de inspectie van plan om dit met externe partijen te bespreken, onder andere met de PO raad, VNG en GGD-GHOR. Ook willen ze in de nieuwsbrief primair onderwijs hier aandacht aan besteden.
- Tot slot wil de inspectie via de IGO OCW en SZW meenemen in de ontwikkelingen.

Inhoud nieuwsberichten
1. **NOS: 'Rotterdamse basisscholen omzeilen wettelijke inschrijfleeftijd'**[1]
    - Uit onderzoek van het Kenniscentrum Gemengde Scholen blijkt dat 142 van de 167 onderzochte websites van scholen geen of onvolledige informatie te geven over de aanmeldprocedure.
    - Aanbevelingen Kenniscentrum Gemengde Scholen:
        - De websites van alle basisscholen moeten heldere en transparante informatie bevatten over het aanmeldproces.

[1] Rotterdamse basisscholen omzeilen wettelijke inschrijfleeftijd (nos.nl)

- Werk met cirkels van scholen die op buurtniveau de aanmeldingen met elkaar afstemmen, zoals in Haarlem gebeurt en eerder in Amsterdam is gedaan.
- Stadsbreed, gezamenlijk aanmeldbeleid, waarmee in steden als Amsterdam, Den Haag, Utrecht en Nijmegen ervaring is opgedaan.

2. **Baarnsche Courant: 'Toelatingsbeleid bassischolen Baarn chaotisch; Wethouder Prakke wil dat scholen het zelf oplossen: 'iets opleggen is zinloos''**[2]
   - Uit eigen onderzoek bij alle 8 basisscholen in Baarn blijkt dat het toelatingsbeleid niet of met weinig woorden staat beschreven op hun website of schoolgids.
   - Daarnaast geven verschillende basisscholen aan dat ouders al eerder hun kind kunnen aanmelden. Een school geeft zelfs aan dat het vanwege de beperkte ruimte de voorkeur heeft om het kind direct na de geboorte aan te melden.
   - Paul van Meenen geeft aan dat dit gelijke kansen, het tegengaan van segregatie en discriminatie blokkeert. Van Meenen vindt dat de inspectie van u de opdracht moet krijgen om er veel strenger op te controleren en zelfs sancties op te leggen.
   - Wethouder Hugo Prakke is in gesprek gegaan met de schoolbesturen. Twee schoolbesturen nemen het voortouw en komen met een voorstel om het aanmeldproces duidelijker kenbaar te maken voor ouders.

[2] Toelatingsbeleid basisscholen Baarn chaotisch; Wethouder Prakke wil dat scholen het zelf oplossen: 'iets opleggen is zinloos' - BaarnscheCourant.nl | Nieuws uit de regio Baarn